

ПАМ'ЯТІ
ЗАСЛУЖЕНОГО ДІЯЧА НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ, АКАДЕМІКА
АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ, ПОЧЕСНОГО ПРОФЕСОРА
ЛНУВМБ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО, ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРНИХ НАУК
ПРОФЕСОРА МИХАЙЛА ВАСИЛЬОВИЧА ДЕМЧУКА
(4.11.1930 – 16.10.2013 р.р.)
ДО 90 РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

28 жовтня 2020 року рішенням Вченої ради університету кафедри гігієни, санітарії та ЗВП, яку професор М.В. Демчук очолював з 1967 по 2006 рік присвоєно його ім'я.

СПОГАДИ ПРО МИХАЙЛА ВАСИЛЬОВИЧА ДЕМЧУКА
КОЛЕГ, ДРУЗІВ, УЧНІВ

Професор Чорний М.В.

*МОЇ СПОГАДИ ПРО ПРОФЕСОРА М.В. ДЕМЧУКА – доктора
ветеринарних наук, професора, завідувача кафедри зоогієни (1968-
2007 рр.), заслуженого діяча науки і техніки України*

(До 90 річчя з Дня народження)

Що та як писати про Михайла Васильовича одразу не визначусь. Це була людина нестандартна, з дуже незвичайним стилем мислення. Мені ж хочеться повідомити лише про деякі епізоди мого спілкування з цією незабутньою людиною.

4 листопада 2020 р. йому виповнилося би 90 років.

Спливає час, але зерна доброти, розуміння вихованців, добрі фахові знання, посіяні М.В.Д. дали змогу всім нам, зоогієністам та ін. не тільки відбутися у своєму професійному житті і тільки тепер все більше розумію що зустріти таку людину на своєму шляху це справжнє везіння. Для мене він залишається частиною тієї когорти людей, які створювали добре ім'я ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, професіоналом та неординарною особистістю, людиною честі та совісті. У всіх відношеннях він

залишається людиною майбутнього, яка можливо була останньою із чудових поколінь вчених зоогієністів України: А.К. Скороходько, М.Ф. Іванова, В.Ф. Матусевича, І.Ф. Храбустовського, Н.М. Хренова, А.В. Черкасової, М.С. Борща, І.І. Заболотного та ін., які відрізнялися глибокою ерудицією, широтою поглядів, академічністю та гуманністю. Створити більш менш повний портрет такої неординарної людини, вченого та викладача, ким був М.В. Демчук, мені не під силу. Я використав лише деякі мазки в його портреті, які доповнять інші. Ім'я М.В. Демчука безумовно вписано великими літерами в історію Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. У професора М.В. Демчука був дуже широке коло наукових контактів. Він був відомим зоогієністом в колишньому СРСР, Польщі, Угорщині, Німеччині. Підтримував зв'язки з професорами: Н.М. Комаровим, А.К. Даніловою, В.К. Алікаєвим, А.І. Кареліним, Г.К. Волковим, С.І. Плященко, І.Ф. Храбустовським, М.С. Найдєнським, І.М. Голосовим, Н.Д. Кракосевичем, В.І. Мозжеріним.

Пам'ятаю, як проходила в ЛЗВІ (травень 1991 р.) всесоюзна координаційна нарада із зоогієні, модератором якої був Михайло Васильович. У Львів прибули провідні гігієністи з колишнього СРСР, серед яких був член-кореспондент ВАСХНІЛ Г.К. Волков, його приїзд був сенсацією для наукової спільноти і керівництва області. Так, це був останній форум з цієї проблеми, оскільки черговий форум планувалося проводити в Тбілісі (Грузія), проте він не відбувся.

М.В. Демчук завжди болісно ставився до всякого роду формальних заходів, які надходили «зверху», особливо до паперотворчості. А в ці роки зросло поголів'я «чиновників», а їх треба було чимось зайняти і вони придумали навчально-методичний комплекс дисциплін (НМКД). Доводилось писати багато непотрібних документів, в яких розписували лише масу подробиць, потрібних для перевіряючих. Як згадував, Михайло Васильович, одного разу за завданням Міністерства із Москви приїжджав якийсь чиновник, взяв у лаборантки НМКД, на їх підставі написав безліч критичних зауважень не поговорив ні з ким та поїхав. Такий чиновничий підхід М.В. Демчук назвав «УМВД», що породжували аналогії з однією радянською структурою. До анекдотизму був ряд ініціатив нашого

керівництва, наприклад: раптова кампанія по ліквідації комп'ютерної неграмотності професорсько-викладацького складу або розгортання у вищих компаній щодо вдосконалення соцзмагань між кафедрами, яку М.В. Демчук згадує як бездарну трату часу, не просунувши нас до позитивних результатів.

Захищені під його керівництвом докторські (О.В. Козенко, Л.В. Польовий, О.П. Решетніченко) і кандидатські дисертації (Я.С. Павлюк, В.В. Вороняк, І.П. Янковський, Д.Д. Хміляр, І.В. Двилюк, Р.М. Сачук, Н.В. Мегрело, Г.В. Сус, А.О. Висоцький, А.О. Решетнік та ін.) істотно розкрили науковий напрям школи Михайла Васильовича.

Матеріальне чинники, різні зручності ніколи не визначали зміст і повноту життя Михайла Васильовича. Він жив в області самопізнання та самосвідомості в атмосфері високих почуттів і розумінні боргу, порядності, честі та совісті. Мені сумно та гірко до сих пір про несподіване і непередбачуване повідомлення, що Михайла Васильовича – не стало. Виходячи із засідання вченої ради, за невеликий час до його смерті, ми обмінялися рукостисканням, побажавши один одному добра та розійшлись... Я не мав часу для спілкування с Михайлом Васильовичем – потрібно було встигнути на поїзд до Харкова. Пам'ятаю його як інтелігентну, відкриту і доброзичливу людину, гігієніста найвищої проби.

ЗЕМНИЙ ВАМ УКЛІН ТА ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ, МИХАЙЛО ВАСИЛЬОВИЧ!

Чорний М.В. – завідувач кафедри гігієни тварин і ветеринарної санітарії Харківської державної зооветеринарної академії, доктор ветеринарних наук, професор.

Пропоную вшанувати пам'ять про Михайла Васильовича присвоєнням кафедри, на якій він працював, імені доктора ветеринарних наук, професора М.В. Демчука.

2020, жовтень 25 дня

м. Харків, ХДЗВА

Професор Високо́с М.П.

НЕЗАБУТНІ СПОГАДИ ПРО ЯСКРАВУ ОСОБИСТІТЬ, ЧУЙНОГО ПОРАДНИКА І НАСТАВНИКА МИХАЙЛА ВАСИЛЬОВИЧА ДЕМЧУКА!

Зустріч і спілкування з Михайлом Васильовичем розпочалося з кінця 80-тих років минулого століття коли я вирішив присвятити себе зоогієнічній науці і професор Демчук М.В. спонукав мене до захисту докторської дисертації. Поради Михайла Васильовича у цьому напрямку надихнули мене і у подальшому спрямували мій життєвий шлях. А вже потім наші з ним спільні наукові шляхи неодноразово перетиналися у співробітництві з науковцями-зоогієністами через плідну роботу в спеціалізованих вчених радах.

Серед наукової громадськості та працівників агропромислового комплексу М.В. Демчук – відомий учений у галузі ветеринарної гігієни і санітарії. Його великий внесок у розвиток теоретичних і прикладних досліджень, спрямованих на підвищення продуктивності тваринництва, створив високий авторитет і повагу до нього як до особистості. Йому притаманні були не тільки глибокі знання тенденцій світового і вітчизняного тваринництва, творчий пошук нових шляхів, але й наполегливе впровадження накопиченого досвіду та зосередження уваги на пріоритетних наукових і практичних проблемах в умовах ринкових відносин.

Багато сил та енергії Михайло Васильович віддав підготовці молодого покоління. Ним заснована і продовжує розвиватися наукова школа, вихованці якої реалізують його теоретичну спадщину в науково-дослідних та навчальних закладах.

Михайло Васильович, особливо в останнє десятиліття свого життя, піклувався про аспекти добробуту при утриманні тварин та обов'язковому дотриманні профілактичних заходів у тваринництві. Він якби застерігав наступне покоління про загрозу «покарання» за нехтування санітарно-гігієнічними нормами і правилами як у повсякденному житті, так і галузі тваринництва.

Але не слід уявляти Михайла Васильовича людиною, яка була зацікавлена лише науковими інтересами. Він був від природи за своїм характером різносторонньою особистістю: любив співати, розважатися з друзями. Проте в основі його життєвого

шляху завжди було таке кредо як відповідальність, цілеспрямованість, доброзичливість і чуйність до простої людини, чим від і заслужив вічну вдячність і повагу до себе.

Високос М.П., доктор ветеринарних наук,
Заслужений діяч науки і техніки України,
професор, Дніпровський ДАЕУ

Доцент Решетник А.О.

ПАМ'ЯТІ ВЧИТЕЛЯ

4 листопада 2020 року виповнилося б 90 років від дня народження Михайла Васильовича Демчука – українського вченого у галузі гігієни сільськогосподарських тварин, доктора ветеринарних наук, професора, академіка АН ВШ України, Заслуженого діяча науки і техніки України і дуже дорогої для мене людини – мого вчителя. Вже минуло 7 років, як Михайло Васильович відійшов у вічність. Але людина живе доти, доки живе пам'ять про неї. Я завжди з теплотою і вдячністю згадую Михайла Васильовича. Свого часу, будучи студенткою ветеринарного факультету, слухала його цікаві лекції, в яких тісно пов'язувалась теорія і практика. Пізніше, бачились під час традиційних зустрічей випускників, які проводяться в університеті, далі – під час наукових семінарів та конференцій з гігієни тварин, які були організовані на базі університету.

На життєвому шляху людини бувають певні зустрічі, що стають доленосними, які мають вплив на її подальше життя. У моєму житті це було спілкування з Михайлом Васильовичем під час стажування на кафедрі гігієни тварин Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. Він зумів переконати мене повірити у свої сили і завершити наукову працю. Михайло Васильович якимось, дуже доброзичливо, побатьківськи скерував моїми діями. Далі наша співпраця була досить плідною. Я завжди могла отримати потрібну пораду, настанову. Коли щось не виходить так, як ти плануєш і, здається, що всі зусилля надаремно, я могла подзвонити Михайлу

Васильовичу. Часто, одним-двома реченнями, він вселяв у мене таку впевненість, що враз розсіювались всілякі сумніви. Моя наукова робота мала логічне завершення. Надалі Михайло Васильович залишався для мене вчителем, мудрим порадиником і наставником. Як багато ще планував Михайло Васильович, бачив нові перспективи розвитку ветеринарної медицини взагалі та гігієнічної науки зокрема. Але, закінчився земний шлях шанованої людини... Любов до професії, відданість справі, ініціатива і мудрість – ось ті якості, які відрізняли Михайла Васильовича і які він залишив своїм послідовникам.

Я щаслива тим, дорогий Учителю, що можу належати до числа Ваших учнів. Світла пам'ять про справжню людину, науковця і вчителя назавжди залишиться у моєму серці.

Антоніна Решетник,
кандидат ветеринарних наук, доцент;
м. Кам'янець-Подільський.

*У робочому кабінеті
Демчука Михайла Васильовича*

*Після захисту дисертації з дорогим
учителем та шановною Оксаною
Віталіївною Козенко, професором,
завідувачем кафедри гігієни.*

ДИТИНСТВО ТА ЮНІСТЬ ОЧАМИ МИХАЙЛА ВАСИЛЬОВИЧА

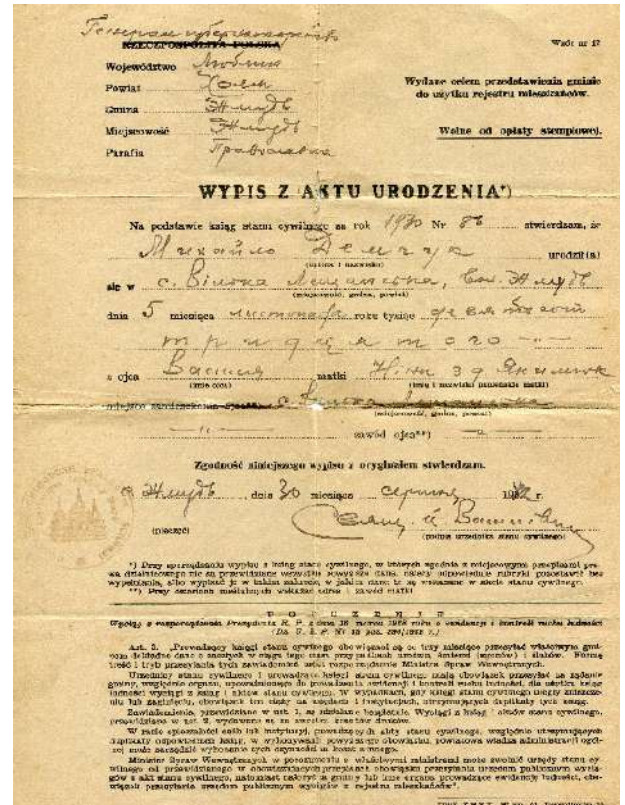
Михайло Васильович Демчук народився 4 листопада 1930 року, с. Вілька-Ліщанська Холмського повіту Люблінського воєводства, що тепер у республіці Польща, в селянській сім'ї. Почав навчання в місцевій школі, де всі предмети доводилося вчити польською мовою. Лише з вересня 1939 року в 3-4 класах і в 5 класі у школі сусіднього села Ліщани навчання проводилось рідною мовою. В 1942-1944 роках навчався в Холмській українській гімназії. У 1945р. сім'ю Демчуків було переселено в Україну, спочатку в с. Максимівка, Червоноармійського району, Запорізької області, а через рік – в с. Гульча Чеська, Здолбунівського району, Рівненської області. Середню освіту здобував у Здовбицькій середній школі Здолбунівського району, в атестаті зрілості мав всього одну четвірку, а решта – п'ятірки.

Батьки – Василь та Ніна Демчук

глибоко провінційним, дійсно таким, яке не значилося навіть на невеликомасштабних картах, планах.

А в тридцяті чи сорокові роки, коли я там зростав, воно давалось мені зовсім іншим, великим, до деталей знайомим. Життя щоденно кипіло в ньому.

Михайло Васильович про своє дитинство, навчання в школі та гімназії згадує так: «Спогади про рідну землю, особливо коли вони пов'язані з дитинством, є тим найдорожчим куточком у життєписі кожної людини, який розкриває чи не все її єство.

Я покинув своє рідне село у 14 років, повернувся до нього через 48 років. Тому зовсім не дивно, що я побачив його звичайним, малим,

Село Вілька-Ліщанська, що біля гміни Жмудь Холмського повіту нараховувало, можливо, і менше 100 дворів. Але розкинулось по обидва боки лук, посередині яких протікала річечка, що брала початок майже на подвір'ї п. Йосипа Литвина.

Дід Франц

Паралельно до річки серединою села проходила дорога від сіножатеї, що оточували річку, по обидві сторони йшли городи, а далі за ними ряд хат. За хатами подвір'я, на них обори і стодоли та інші господарські будівлі, які тонули в садах, за садами – позасільська дорога, що віддаляла сади від полів, які ширшими чи вужчими стрічками підіймалися полого аж до горизонту. Із західної сторони села – головна дорога, яка йшла з села Жмудь до села Ліщани. Тут

*Михайло з бабцею Ксенею
та молодшим братом
Петром*

був панський двір (фільварок) з палацом, господарськими будівлями, парком, садом і будинками для дворових людей, що працювали на панських полях, на фермі, в садах чи в лісі. Напроти палацу через дорогу був ставок, обладнаний як для розведення риби, так і відпочинку панів. Посередині села була крамниця, що належала сільському кооперативу, трохи далі – sklep жида. В кінці села, на вигоні, збудовано початкову школу.

Населення – виключно українці. На все село було хіба три сім'ї польські і дві жидівські. В панському дворі працювало біля 6-7 сімей поляків. Українськими були і сусідні старі села – Жмудь, Ліщани. А в Побуловичах, Мазарні та колонії були поселені поляки, часто з Мазурів.

У 1939 році я закінчив другий клас початкової школи, де вчила вчителька Валевська. Викладання велося виключно польською мовою. До нас українських дітей, ставилася з неприязню. Часто повторювала в класі: «Ставте свою церкву на

коліщата і їдьте до Москви». Переслідувалась навіть розмова вдома по-українськи, не говорячи вже про наші газети, журнали, календарі і т.п.

Тому ми, діти, ожили, коли восени 1939 року до школи прийшов учитель-українець п. Михайлишин В., що емігрував зі східних областей. Навколо нього збиралися не лише

Михайло з однокласниками.

Школа с. Вілька-Ліщанська, 1939 рік.

учні, але й сільська молодь. Створював він учнівські і молодіжні гуртки з вивчення історії краю, співочі, драматичні та інші. Він плідно співпрацював зі священником і хлопцями та дівчатами зі села. Ним були відібрані учні, яких рекомендували вчитися далі і до вступу в гімназію. Найширшу роботу молодь розгортала в процесі підготовки і проведення свят як зимових, так і літніх і серед інших дітей, що пішли в 5 клас в село Ліщани, був і я. Добре закінчив 5 клас. У літні місяці готувався до вступу в Холмську гімназію і у вересні став учнем 1-го класу. Встиг закінчити до літа 1944 року два класи. Звичайно, оцінки навчальному процесу чи вчителям дати не можу, а можу лише висловити свої враження, згадати ці дні і викласти ті почуття, які я, хлопчисько, тоді переживав.

Збирання до м. Холма для мене завжди було подією. Вражало все: і

Місто Холм – повітове місто Люблінського воєводства у Польщі. Історична столиця Холмщини.

особливості міста, велич Холмського собору і, звичайно, шанобливе ставлення до гімназії, її вчителів. По сьогодні пам'ятається студентська бурса з її чіткими, досить строгими правилами і, звичайно, опікун бурси, професор латинської та грецької мов Кузик. Він будь-кого з нас, учнів,

повертав з вулиць міста, якщо побачив, що в одежі чи в черевиках наших щось не в порядку, одноразово мав добрі навики, підхід до нас, і ми його слухали і поважали.

Навчання давалось легко. Але враження про кожного з професорів гімназії залишилось своєрідне. А як ми любили уроки української мови і літератури, які проводив професор О. Бабій. Особливо любили слухати його позаурочні розмови з нами, які часто супроводжувались читанням власних віршів. Протилежністю йому запам'ятався професор д-р. Малик, як людина строга, суха, але справедлива. Не забуду його розмов з нами весною 1944 року, коли почали прибувати в клас нові учні. Привівши ученицю Брамчикову О., яка була грекокатоличкою і мала прізвище з російським звучанням, що і викликало в учнів ряд запитань, чітко нам пояснив воєнну ситуацію, розповів про її сім'ю і переконав нас, що ми, українці маємо бути єдині, підтримувати один одного.

*Холмський собор
Рівдя
Пресвятої Богородиці*

Окремо хочу викласти своє враження про проф. д-ра А. Макаренка, уроки якого любили ми слухати (географію, історію). Знання в нього були ґрунтовні. Його часто підводив зір. І показуючи щось нам на карті, часто накривав це місце не пальцем, а цілою долонею.

Звичайнішими, але вимогливішими здавались мені викладачі математики, німецької мови і особливо музики та співів.

Окремо і більш детально можна описувати хор гімназійний, підбір до нього хористів, репетиції і особливо виступи з концертами, останні залишали незабутнє

*Михайло
Демчук,
8 клас
25 квітня
1947*

враження. Викладали релігію декілька священників, а на окремі лекції запрошували, як і на певні святкові імпрези, митрополита Іларіона. Не вперше в дитинстві мені доводилося зустрічати таку людину, але це дійсно був святий чоловік. Та ще й від господині, де я жив, я знав, наскільки це освічена і працююча людина. В особливій величі і славі поставав він перед нами під час богослужінь у соборі, де ми час від часу прислуговували. Не забуду того відпусту влітку (чи восени) 1943 року, коли він приїхав на свято Турковицької Богоматері. Так продуману зустріч і ретельно проведений ритуал святкування мені доводилось

побачити вперше. Стільки було людей, стільки було тих, що прийшли на прощу, море хоругв і головне – всюди молодь. Хоч були потім і інші святкування, в яких я брав участь, але так вони мене не вразили.

Окремо можна виділити наші учнівські гуртки і організації. В них ми брали активну участь, але виділити щось окремо не можу.

Мушу лише відмітити «битви», з якими ми пробивались нерідко до школи або після навчання (частіше), проходячи Грубешівське шосе. На його початку нас перестрівали польські хлопчачі, і зав'язувалась бійка, що часто переходила у відкриту «війну». Але ми ходили групами, і нам ці хлопці нічого заподіяти не могли.

Додому в суботу, а найчастіше перед святами добирались хто як міг. Частіше підвозив нас хтось із знайомих батьків, які спеціально заїжджали по нас. Мешкали протягом останнього року у приватній бурсі

п. Зінкевич В., що біля військових казарм на вулиці Грубешівській. Пані

Михайло Демчук з однокласниками на випускних екзаменах. Школа с. Здовбиця, Здолбунівського району, Рівненської області, 26.06.1949 року

останній у бурсу.

Учень старших класів Михайло Демчук з однокласниками. 47 рік 8 клас Школа с. Здовбиця Здолбунівського району Рівненської області.

Зінкевич В. була кравчиною і мешкала раніше в с. Арищеві, де в неї вчилася шити моя мама. Переїхавши до Холма, вона продовжувала заробляти на хліб своїм кравецтвом, але, маючи багато рідних і знайомих у селах Дрищів, Жмудь та інших, вона не могла відмовити їм у вирішенні житлової проблеми учнів гімназії. Винявши кімнату в сусіда в новозбудованому будинку, перетворила

Тут проживало понад 10 хлопців. Життя при німцях заставило пані Зінкевич займатись такими справами, як визволення людей з поліції, з таборів полонених, навіть з концтаборів. Завдяки своїй професії та відданості українській справі, вона знаходила підходи до відповідних начальників і за певну суму добивалась виходу людей на волю. В певний момент і вона була заарештована, але їй вдалося звільнитися. Не один десяток наших земляків вдячні п. Зінкевич В. за добрі наряди, а ще за успішне вирішення безвихідних ситуацій.

Вигнали нас з рідного села на початку 1945 року. Опинились ми спочатку в с. Максимівка, Червоно-армійського району, Запорізької області. Везли нас на землі колишніх німецьких колоністів і заставили

Михайло Демчук – студент-першокурсник Львівського зооветеринарного інституту, 1949 рік

вивантажитись з вагонів у Червоноармійську. Перевозили в села та хутори по декілька сімей у колгосп. Залишивши в колгоспі коні, господарський реманент, ми вже через рік поодиночі почали тікати на Рівненщину, де опинились наші рідні. Скільки митарств довелося зазнати – знає лише Бог. Але вижили. Я закінчив середню школу з двома «4», решта «5» і в 1949 році поступив у Львівський Державний ветеринарний інститут на ветеринарний факультет.»

НАУКОВА І ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ МИХАЙЛА ВАСИЛЬОВИЧА

В 1949 р. поступив, а в 1954 році закінчив, з відзнакою, ветеринарний факультет Львівського Державного ветеринарного інституту. Був головою спортивного клубу, хористом, старостою курсу. Починаючи з другого курсу

працював в науковому гуртку при кафедрі біохімії. В цьому ж році (1954) поступив в аспірантуру при кафедрі клінічної діагностики, Ленінградського ветеринарного інституту, якою завідував професор М.І. Сьомушкін. Кандидатську дисертацію захистив в січні 1958 р. і був направлений у Львівський зооветеринарний інститут. З березня 1958 по 1960 рік, працював асистентом кафедри мікробіології і зоогієни,

Михайло Демчук – студент-старшокурсник Львівського зооветеринарного інституту

Михайло Демчук – аспірант кафедри клінічної діагностики Ленінградського ветеринарного інституту, 1960 рік

а з 1960 року – доцентом цієї ж кафедри. Після створення самостійної кафедри зоогієни, у 1967 році, був обраний завідувачем цієї ж кафедри. В 1975 році захистив докторську дисертацію на тему: „Вплив умов утримання на функціональний стан організму великої рогатої худоби”. В 1979 році отримав вчене звання професор кафедри гігієни

тварин. В 1997 році присвоєно почесне звання „Заслужений діяч науки і техніки України”, а в 2007 році – академіка АН ВШУ. У 2008 році був нагороджений «Орденем за заслуги» III ступеня, у 2010 році – нагороджений знаком «Відмінник аграрної освіти та науки» I ступеня, а у 2012 році Михайлу Васильовичу присвоєно звання Почесного професора ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького.

Професор Михайло Васильович Демчук – завідувач кафедри гігієни тварин Львівського зооветеринарного інституту

Професор Демчук М.В. відзначався широтою своїх наукових зацікавлень. Провів ґрунтовні дослідження функціонального стану організму тварин (великої рогатої худоби, свиней, птиці), розробив методику і дав

зоогігієнічну оцінку основних систем утримання різних вікових і продуктивних груп тварин. На основі одержаних експериментальних даних були внесені доповнення і поправки до зоогігієнічних нормативів утримання (ВНТП). Модифікував ряд зоогігієнічних, фізіологічних і клінічних методів дослідження.

Кафедра гігієни тварин Львівського зооветеринарного інституту, 70-ті роки XX століття

Тривалий час предметом досліджень співробітників кафедри, якою керував професор Демчук М.В., а також докторантів, аспірантів, і магістрантів при кафедрі було питання впливу на організм тварин умов утримання, що склалися в господарствах на забруднених територіях промисловими викидами, в т.ч. радіонуклідами. Приділялася увага

питанням ветеринарної санітарії.

З 1974 по 2001 роки Михайло Васильович очолював факультет підвищення кваліфікації і перепідготовки Львівської державної академії ветеринарної медицини, що дало можливість вивчати і впливати на фаховий

1-й випуск слухачів ФПК ЛЗВІ, Львів, 17.09.1974 р.

Міжнародні збори провідних зоогігієністів на кафедрі гігієни тварин Львівської державної академії ветеринарної медицини.

Кінець 90-х років XX століття

Міністерстві аграрної політики України. Був ініціатором створення на основі ФПК Інституту післядипломної освіти. Під його керівництвом виконано 3 докторських і

рівень не тільки майбутніх, але й працюючих спеціалістів. В цьому напрямку виконав і опублікував ряд робіт з питань підготовки і передпідготовки лікарів ветеринарної медицини і зооінженерів. Був членом учбово-методичного об'єднання з проблем післядипломної освіти при

23 кандидатських дисертацій, діяла аспірантура і магістратура. Зроблено багато для того, щоб Львівську школу гігієністів було визнано в Україні, Росії, Польщі, Чехії, Німеччині, Болгарії, Угорщині, Великої Британії, США та в інших країнах. Понад 30 років був членом Міжнародного товариства зоогієністів (ISAH), до

Учасники Міжнародної конференції у одному з польських аграрних вузів.

1991 року представляв СРСР, а потім Україну, в правлінні цього товариства. Входив до складу координаційних рад з питань зоогієни і ветсанітарії, проблем

*Почесний професор
ЛНУВМ та БТ
імені С.З. Гжицького
Демчук Михайло
Васильович,
2012 р.*

гіподинамії, технології виробництва молока і яловичини, як в Москві, так і в Харкові та Києві. Постійно був членом спеціалізованих вчених рад по захисту кандидатських і докторських дисертацій з гігієни тварин і ветеринарної санітарії при провідних аграрних вузах України. На базі кафедри гігієни тварин нашого ВНЗ проводилися як українські так і міжнародні конференції і симпозиуми з питань зоогієни, ветеринарної санітарії, екології, біоетики (1990, 1996, 2001, 2002, 2003, 2005, 2006, 2010 роки та у 2016 році в пам'ять професора Демчука М.В.). Професором Демчуком М.В. опубліковано 355 робіт, написано дві монографії, 4 підручники, 2 посібники, 2 довідники. Михайло Васильович був співавтором

практикуму (1984р.) і основного підручника „Гігієна сільськогосподарських тварин” (1991р.), що вийшли російською мовою, і редактором та співавтором аналогічних підручників з гігієни тварин українською мовою (1994, 1996, 2006 рр.). Налагодив постійне співробітництво з вченими- зоогієністами за межами України. Брав активну участь в роботі міжнародних конференцій, симпозиумів і

конгресів. Постійно займався підготовкою наукових і науково-педагогічних працівників.

Останнє десятиліття своєї діяльності Михайло Васильович Демчук приділив питанню добробутного утримання тварин – чи не в перше в нашій країні опираючись на фундамент гігієнічної науки була розроблена та популяризована нова концепція що до впровадження сучасних інтегрованих технологій у тваринництві в нашій державі, за яких продуктивним тваринам за гуманного ставлення створюються комфортні, наближені до природних, умови існування та тлі високої економічної ефективності та рентабельності тваринницьких господарств. Професором Демчуком М.В. вивчалась і пропагувалась профілактична спрямованість сучасної ветеринарної медицини в Україні як серед наукових працівників, студентів, так і спеціалістів, які впроваджують і використовують інтенсивні технології виробництва продукції тваринництва. Професор Демчук М.В. наголошував на тому, що сьогодні лікар ветеринарної медицини зобов'язаний знати і постійно контролювати всі основні чинники зовнішнього середовища для збереження здоров'я не лише однієї тварини, а цілого стада.

З британським колегою та іншими науковцями, гостями кафедри гігієни, нашого університету.

Обговорюються питання добробуту тварин .

ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ МИХАЙЛА ВАСИЛЬОВИЧА

ТОВАРИСТВО «ХОЛМЩИНА»

Професор Михайло Васильович Демчук крім науково-педагогічної вів також активну громадську діяльність. Заступник голови Львівського обласного суспільно-культурного товариства «Холмщина»

Олександр Волошинський згадує

Звітні збори товариства Холмщина в актовому залі Львівської ветеринарного ВИШу, 2010 рік.

Під час відкриття пам'ятника жертвам геноциду і депортації на Холмщині, 2010 рік.

«Михайло Васильович Демчук до відходу у кращі світи (16.10.2013р.)

був її незмінним,

активним членом ради товариства «Холмщина». Всі важливі заходи, які організувало товариство, відбувались за активної організаційної допомоги Михайла Васильовича.

Добре запам'ятав його з часу проведення Першого Світового Конгресу Українців Холмщини і Підляшшя, який відбувався у двох княжих столицях – Львові та Холмі (17-21.09.1994р.). Це була одна з найважливіших широкомасштабних акцій, яку організувало наше товариство. На конгрес прибуло понад 700 делегатів з України, Польщі, Німеччини і США. Михайло Васильович був безпосередньо задіяний в організації і проведенні цього заходу. Перед залю засідань (актова зала Львівської політехніки) діяла багата етнографічна і цікава тематична фотовиставка. Частина експонатів на цій виставці були з колекції Михайла Васильовича.

Перед будинком в якому народився Грушевський, м. Холм, 2011 рік

Пригадую наші спільні колективні поїздки на рідну землю, на Холмщину, яку він дуже любив. В м. Холмі ми вшановували пам'ять уродженця цього міста, першого Президента України, Михайла Грушевського. Молились на могилі Прем'єр-Міністра УНР Пилипа Пилипчука, віддавали шану Митрополиту Холмському Іларіону (Івану Огієнку). В с. Сагринь, Голгофі Холмського краю, віддавали шану українцям цього села, а їх понад 1200 жінок, стариків, дітей закатованих польськими бандами Армії Крайової і Батальйонів Хлопських 9-10 березня 1944 р. тільки тому, що були українцями. Відвідували і село Верховини, щоб вшанувати пам'ять 196 українців, яких було по-звірячому знищено 6.06.1945р. польськими бандами. Перебуваючи у Холмі, Михайло Васильович любив розказувати про своє навчання у Холмській українській гімназії, де встиг закінчити два класи. Але цього, як він казав, вистачило, щоб стати свідомим українцем на усе життя.

Завдяки старанням Михайла Васильовича, Рада нашого товариства не мала проблем з місцем проведення наших заходів (зборів, конференцій). Наші заходи завжди

Товариство Холмщина на території української автокефальної православної церкви Холмської ікони Божої Матері, м. Львів, 2011 рік.

відбувались у стінах ветеринарного університету, де Михайло Васильович працював. Одна з чисельних наших конференцій, яку організував Михайло Васильович, була присвячена депортації українців Холмщини до Росії в 1915 році. Тоді родина Демчуків опинилась аж в Челябінській області, де батько Михайла Васильовича декілька років навчався в місцевій школі. З великими людськими втратами і пригодами родина в 1920 році повернулась на Холмщину.

Виставка в музеї Грушевського з родинної збірки родини Демчуків, 2017 рік

Михайло Демчук був активним прихожанином храму Ікони Холмської Богоматері у Львові на вулиці Харківській, де часто молився разом з дружиною. Михайло Васильович активно долучався, як член Ради товариства, до створення у Львові музею Грушевського. Після смерті Михайла Демчука, його родина передала з своєї колекції у фонди Державного меморіального музею Михайла Грушевського у Львові 55 одиниць експонатів, пов'язаних з Холмщиною, а музейні працівники організували 08.12.2015 р. виставку-презентацію цих подарованих експонатів. На виставці-презентації побувало багато наших холмщан і не тільки, які мали велике задоволення від побаченого.

Світла пам'ять про дорогу нам Людину Михайла Васильовича Демчука буде завжди жити в наших серцях. Адже відомо, що людина живе доти, поки про неї пам'ятають».

РІДНА ALMA MATER

Рішення уряду 10 січня 2013 року про злиття ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького з іншим ВНЗ, викликало обурення та спонукало до протидії багатьох співробітників університету, а особливо студентів.

Михайло Васильович Демчук – учасник та співкерівник студентського страйку біля Львівської міської ратуші який проводився проти приєднання ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького до іншого ВНЗ, 2013 рік

Одним з перших хто виступив на захист своєї Alma mater був професор Михайло Васильович Демчук, який став співорганізатором та директором громадської організації по захисту університету. Разом зі своїми

однодумцями

Михайло Васильович провів потужну організаторську роботу щодо захисту ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Велика кількість виступів серед різних аудиторій у рідному університеті та за його межами, постійна участь в студентських волевиявленнях та страйках,

До значної перемоги можуть привести тільки значні особистості.

безпосереднє керівництво Михайлом Васильовичем цими заходами в значній мірі наблизило та спричинило перемогу в боротьбі за збереження суверенного статусу ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького.

Активна професійна і громадська діяльність далась в знаки і 16 жовтня 2013 року Михайло Васильович Демчук відійшов у вічність. Світла пам'ять про вченого, педагога та всебічно талановиту Людину, яка все життя присвятила науці та Вітчизні, збережеться у серцях його колег, учнів, друзів та знайомих.

Ректор університету та члени ректорату.

Декан факультету ветеринарної гігієни, екології та права.

Співробітники кафедри гігієни, санітарії та ЗВП імені М.В. Демчука.